

Як абыйсьціся бяз ласкі Чэмпэрлена?

НА ГЭТА АДКАЗВАЕ СТАРЫ РАБОЧЫ:

„Яшчэ некалькі сот такіх добрых майстраў і мы абойдземся бяз ласкі Чэмпэрлена“.

Ці ёсьць вучнёўства ў шкляной прамысловасьці?

(У парадку абгаварэньня).

Погляды працаўнікоў камсамолу з аднаго боку, професійных і гаспадарчых арганізацый — з другога, на пытаньне аб вучнёўстве ў шкляной прамысловасьці — прамы працаўдзельцы.

Першыя кажуць, што вучнёўства адсутнічае, а другія пацвярджаюць, што яно ёсьць.

І лічу неабходным прыцягнуць да абмеркаваньня гэтага пытаньня ўсю рабочую моладзь шкляных заводаў.

Мае пасьпэды на гэтаму пытаньню наступныя:

У шкляной прамысловасьці ня было, няма і будзе зьверхуштанай брані, а ўсе падрабункі працуюць і вучацца на штатных мясцах.

Зьверхуштанай брані ня можа быць, таму, што ваявая пач—адзіна—вытворчая частка заводу—мае ад 5-ці да 10-ці эканамічных (на пазыку рабочых—стэп) і гэта значыць, што ўся прадукцыя выпускаецца 5—10-ю станкамі.

Калі пасьля гэтага, дапусьціць зьверхуштаную брань, а для неабходнага ўздыжы—бы адзін станок, то гэтым мы апрацаваць вытворчасць на 10—20 проц адзінаў гэтага гаспадарчых улі і палітэма—каго мы зможам абучыць, калі на кожным заводзе будзе па аднаму станку.

Абучаючы пры станку-варштату адначасоваю групу вучняў, роўную камплекту рабочага варштату (5 чал.), на 6 год, нават круглыя суткі, мы абходзім усёго 20 чал., што дасць, замест мноства на шкляной прамысловасьці 12 проц. толькі 4 проц. (лічачы, што сярэдні ліч рабочых шклянога заводу—300 чал.).

Адгэтуль ясна, што зьверхуштаннага брыгаднага вучнёўства на

Зьверхуштаннае індывідуальнае вучнёўства зусім не магчыма, вось чаму: кожны варштат мае вядомы камплект рабочых, з якіх кожны выконвае вядомую спецыяльнасьць. Калі паставіць х варштату вучня, тады трэба зьмяніць штатнага рабочага і ў выніку—штатныя рабочыя стануць зьверхуштанымі, а зьверхуштанны вучань—штатным.

Застаецца пераглядаць апошні від вучнёўства—школу ФЭВ.

Калі дабіцца ідэальнай маты-адчыніць у БССР адну такую школу, то ёю можна будзе абхапіць максымум 30 чал., альбо і проц брані (рабочых на ўсіх заводах 3000 чал.). Самы хэмікаў абыхаў шкляны трэст на калектыўнай умове адчыніць у гэтым годзе школу ФЭВ, але дзе-ж будзе абучацца астатнія моладзь?

Адгэтуль вынікае, што шкляная прамысловасьць патрабуе асобнага роду вучнёўства. І гэтае вучнёўства ёсьць. Гэта—штатнае вучнёўства. Аб гэтым камсамольскія працаўнікі абавязваюць.

Штатнае вучнёўства выяўляецца ў тым, што падрабункі—брані, працуючы, як і дарослыя рабочыя, на штатных мясцах, прымаючыся да майстроў для абучэньня, а майстры за гэта атрымваюць вядомую кампенсацыю.

На калектыўнай умове шкляны трэст абыхаў адчыніць па 3-х заводах масавыя вярхніа тэхнічныя курсы, задачы якіх—даць моладзі тэарэтычную падрыхтоўку.

Такім чынам, штатнае вучнёўства на вытворчасці і тэхнічныя курсы для тэарэтычнай падрыхтоўкі—самы эканомны, практычны і масавы від вучнёўства для шкляной прамысловасьці.

Такое вучнёўства і праводзіцца. Ёсьць ведаходы, але сьледзіць за тым, што

Вечар „майстра і вучня“

(Завод „Энэргія“, Менск)

Усёго вучняў на заводзе 26 чалавек. Пасьпываемыя хлапцоў добра і пераход з разраду ў разрад забяспечан поўнасьцю. Дрэнна толькі, што да гэтага часу нагледзіліся вынады выдзельнай працы вучняў 2-га і 3-га разраду.

Зараз будзе ўтворана камісія па вучнёўству, у склад якой увойдуць: прадстаўнік ад заводскага ўдзельства, 2 майстры, абучаючы вучняў, і прадстаўнік моладзі ў заводзе.

Намечан, таксама, вечар „майстра і вучня“, на якім будзе арганізаваны сараўнаваньні вучняў па выкананьні розных вытворчых працэсаў і ўшанаваньне лепшых майстраў і вучняў.

У. С.

На выстаўцы

(Прафшкола Зах. чыг. Менск)

Кожны год прафшкола Зах. чыг. у Менску арганізоўвае выстаўку сваіх прац.

На гэты раз, што ў гэтым годзе на выстаўцы паказаны працы вучняў толькі 1-а і 2-ае класу, яна зьяўляецца надта цікавай.

Усё першыя пакой заняты чарцяжамі, малюнкамі і схэмамі розных машын і іх частак.

Далей накіраваная самастойная праца вучняў: малаткі, ціскі, ключы і г. д.—усё гэта зроблена так аграбна і ўмела, што здаецца нібы гэта праца рук зьдольнага майстра.

Тут-жа кідаецца ў вочы праца дзіўчатаў. Людзі, якія разглядаюць гэтыя працы, ніколі-б, каб не падзісь, не паверылі таму, што гэта справы дзявоцых рук.

Выстаўка надта цікавая—на ёй ёсьць усё, што патрэбна на транспарце. Надарая каля 1000 чалавек пабачылі ў гэтай выстаўцы, далі найлепшыя водгукі аб школе і настаўніках. Вось адзін з такіх водгукаў:

— Яшчэ год два, ішчэ некалькі сот такіх добрых майстраў і мы абойдземся бяз ласкі Чэмпэрлена.

— Ён сказаў праўду.

Блакитны.

ФІЗКУЛЬТУРА

Пабудуем спортыўныя пляцоўкі

Лепшым месцам для фізкультурнай працы ўлетку—спортыўныя пляцоўкі

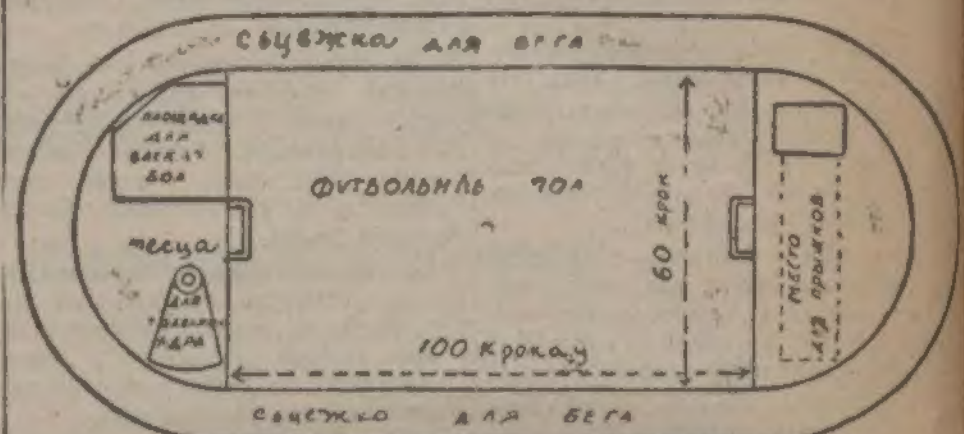
Мескі: хата-чыталня, школа, коопэрацыйны сельсавет.

Як выбраць месца для пляцоўкі

Трэба падшукваць роўную паліну крокаў 150 даўжынні і 100 шырынні, крывую нівысокай травой. Лепш за ўсё прыстасавана для пляцоўкі сухапол, тама што з яго можа зьлімаюць травы і зьявіцца таптаць.

Як разьмеркаваць пляцоўкі

Калі месца для пляцоўкі падшукана, дык трэба разьмеркаваць яе, г. э. п. значыць—дзе што будзе. Намадана, на пляцоўцы можна было зайацца дзёнь атлетыкай, футбалам, баскетболам і іншымі гульнямі. Значыць, нам трэба мець

на пляцоўцы: сьцэжку для бегу, месца для скачкоў у даўжыню і вышыню, месца для штурхальняў ядра і меча для дзяўчаты, мяч і гранаты; 2) футбольнае поле і 3) баскетбольную пляцоўку. Усё гэта трэба разьмеркаваць, каб адно другому не перашкаджала.

На нашым малюнку паказаны прыклады плян спортыўнай пляцоўкі.

на пляцоўцы: сьцэжку для бегу, месца для скачкоў у даўжыню і вышыню, месца для штурхальняў ядра і меча для дзяўчаты, мяч і гранаты; 2) футбольнае поле і 3) баскетбольную пляцоўку. Усё гэта трэба разьмеркаваць, каб адно другому не перашкаджала.

На нашым малюнку паказаны прыклады плян спортыўнай пляцоўкі.

„Дрэны ты комсамолець, калі добра ладзіш з бацькамі“—

З і сь як кажуць некаторыя хлапцы

Як твая думка? Чакаем допісаў!

(Увесь матэрыял зьяўляецца ў парадку абгаварэньня)

Трэба зьяўнуць увагу

На гледзчы на шэраг важных пытаньняў вышэйшых і вышэйшых за апошнія часы камсамольскіх думак, ішчэ й да абнаўленьня дню не відзе было ні адной строчкі аб тым, як жыўць комсамольцы дома ў сваёй сям'і.

Пытаньне гэта надта важна і на ім трэба заставацца, тым болей, што тут маецца шэраг крыўдаў.

Многія рэбаты трымаюцца такой думкі, што калі хлапец, альбо дзяўчына, жывуць у сваёй сям'і (нават рабочай), то яны ня могуць быць добрымі комсамольцамі.

Многія комсамольцы, пачынаючы зарабляць грошы, пачынаюць сваё бацькоў і шукаюць кватэры—нібы жывуць самастойна. Але калі па гэтаму быў часта надта дрэнны—ня ўмеючы правільна трымаць свой месцыні заробак, (апошніа халае толькі на дзень тры), прыходзіцца хоць зубы класці на паліцу.

Некаторыя-ж робяць яшчэ „лепш“—жывуць дома і „шамваюць“ дома, а заробку

бацькам не даюць. Вось яні сьмаліўся друкар Фрыдман—бацька комсамольца—ня свайго сына, які працуе ў профшколе друкароў:

„Жыць зь вялікай сям'ёй за маю поноўю цяжкія, а мін тым, у мяне ёсьць сын, які ў месяц зарабляе 45 рублёў, а мне ні дае ні копейкі, у той час, калі ён ёсьць дома“.

Вось а-за чаго бацькі чаюм ня пусьваюць сваіх дзяцей у камсамол.

Такія адносіны комсамольцаў да сваіх бацькоў часткова затрымліваюць роот нашай арганізацыі за ліч рабочай моладзі.

Такіх Фрыдманаў у Камсамоле ёсьць многа. Наша задача—растлумачыць ім, як трэба ёсьці сябе з бацькамі.

Не мяшала-б праводзіць нараду бацькоў комсамольцаў, на якой і абгаварыць гэтае пытаньне.

Трэба гэтым пытаньні ставіць на охонах комсамольскіх ячэйкі і прабіраць асобных комсамольцаў, якія дрэнна ладзяць сябе ў сям'і.

ГАРАВЫ.

Важнае, але забытае.

(У адназ на артыкул тав. Гаравога).

І цалкам вынікае з думкамі тав. Гаравога і ішчэ раз падкрэсьліваю, што пытаньне гэта падвышанае балячае. Вядома, няма ніякага сумьленьня ў тым, што большая частка нашых комсамольцаў з сваімі бацькамі жыве добра—адны дапамагаюць у працы, другія матэрыяльна і г. д.

Але, разам з гэтым, ішчэ надта значны ліч комсамольцаў (комсамольцаў менш) жывуць сябе так, што „хоць вочы закрывай, ды і ў ас унікай“.—Штодрэнныя сьпіркі, ладны, нават з „матушкай“, розныя накісьці, шуганьне кватэры і г. д.

Трэба ўхаліцца.

Вядучы барацьбу за новы камуністычны быт, было-б вядзім алачынствам пра-

пуськаць гэта жана нашага комсамольскага вока, як гэта робіцца ў большасьці нашых ячэй. За гэтым пытаньнем нам, асабліва „Чырвоная Зьмена“, трэба ўхаліцца, высвятляючы на сваіх старонках, аргументаваць навакол яго шырокую грамадскую думку. Іначай пустое балтаваньне застаўваецца ўсё нашы размовы (а гэтага ў нас хапае) аб новым быце.

„Дрэны ты комсамолець, калі добра ладзіш з бацькамі“.

Надта кідаюцца ў вочы такія зьявішчы: хлапец, альбо дзяўчына (часцей з хлапцамі), будучы беспартыйнымі, з бацькамі жывуць добра, а як толькі ўвойдуць у шэрагі камсамолу—ліч прыпада.

— Зараз-жа ладзіць, шукаюць кватэру і многія іншыя „правесці“ хатняга быту.

Такія зьявішчы выклікаюцца ў большасьці тымі думкамі комсамольцаў, аб якіх піша тав. Гарава—„дрэнны ты комсамолець, калі добра ладзіш з бацькамі“.

Другое—адносіны комсамольцаў да сваіх малодшых братоў і сясі цёр.

— Мы ўцягваем дзяцей у піонерскія атрады, мы прымаем ім чала шэраг намыкаў і зьмечал—выхоўваем іх у камуністычным духу.

Давайце паглядзім, як-жа выхоўваюць сваіх малодшых братоў і сясі цёр комсамольцы?

Адоўжыцца якой-бы та нібыло ўвагі да іх, а часта дрэнныя адносіны і розныя грубасьці, нават бойкі—вось як „правукалі“ некаторыя комсамольцы задачы падрыхтоўкі зьмены.

Дзеці, якім у атрадзе кажуць, што яны зьяўня комсамолу, што комсамольцы іх старэйшыя браты і правадзімы—гэтаму не павералі. Яны будучы бацьчы тым пропасць, акал ішчэ паміж словамі комсамольцаў і іх сьпірамі. Гэтак можна загубіць усю справу выхаваньня дзяцей.

Можна-б было пісаць і аб іншых зьявішчах, якія сьрод комсамольцаў у іх тым напрамку ішчэ, але я спадзяюся, што аб іх напішуць другія таварышы.

Да чаго гэта можна прывесці?

Бацькі, жывучы такіх „прыкладных“ дзяцей-комсамольцаў, даводзяць да ведама аб іх паступках сваім блізім і знаёмым, а праз іх і ўсёму астатняму раепу.

Ішчэ таго, як насельніцтва ўжо

„інфарміравана“ аб такіх „зольнасьціх“ комсамольцаў, нечага чакаць добрых адносінаў бацькоў да паступленьня сваіх дзяцей у камсамол.

Яны іх ня пусьціць, ды моладзь і сама ня пойдзе, а пойдзе той, хто потым будзе рабіць ішчэ горш.

На нашым аўтарытэце сьрод дарослых, якія не могуць сваёй галавёй па камсамольца, такая лядка праводзіць нарысую праду ня ажожа. Хіраць яна будзе таму, што яе перапрыметваў амаль ніхто ня будзе падтрымліваць.

Мае прапановы

Трэба стварыць такіх абставіны, каб добрым комсамольцам таварышы лічылі таго, хто добра жыве ў сваёй сям'і (вядома на шэрагу з яго ўжэлаў у грамадзкай працы).

Для выкананьня гэтых задач ячэйкам неабходна:

— Сьстэматычна (праз сходы ячэйкі, прыватныя гутаркі і г. д.) растлумачваць таварышам аб тым, як паладжаць добрыя ўзаемаадносіны з бацькамі, з малодшымі братцамі і сестрамі, чаму гэта неабходна і акал шкоднсьць ад дрэнных ўзаемаадносінаў.

— Правараць паходзіны комсамольцаў дома і тых, якія дрэнна жывуць з бацькамі, выклікаючы на пасьлядзіны бую, дзе трэба ўсёабава, аніваць прычыны такіх зьявішчаў, прымаючы, у акажынасьці ад характару паступка, аднаведчына меры (выхаваньня і разпрасьціня).

— Над комсамольцамі, якія ня выконваюць паказаньняў ячэйкі аб паладжаньні ўзаемаадносінаў з бацькамі, арганізоўваць грамадзка-палітычныя су-

ды, прыцягваючы на іх і дарослых асабліва бацькоў комсамольцаў.

— Высвятляць гэтае пытаньне акажынах вусных і насельніцтвах гэтах.

Тут, вядома, трэба быць пачынаючы асьведжэньні і да кожнага вынаду п. таварыш асобны падыход. Іначай можна парабіць шэраг памылак, якія акрамя дрэннага нічога не дадуць.

На адрозьніва, таксама, трэба ішчэ днаходзіць і да розных сацыяльных груповак комсамольцаў (рабочыя, сьпіяны, служачы і інш.). Нашы таварышні тут павіны быць наступнымі:

— Комсамолець—сьпія рабочыя, азі селяніны, павінен дапамагаць сваім бацькам. Калі-ж яны перашкаджаюць акажынаючы ў грамадзкай працы, калі яны лічэ рэлігіяны і г. д., па гдэ-б чго могуць узымаць розныя непараўнеліны,—комсамолець павінен гэта ўважваць і акажына, не сьпіянаючы, першым коўваць іх. Грубасьці тут не дапусьцім.

— Комсамолець—сьпія служачыя, таварыш павінен добра жыць з бацькамі, але да найбольшэйшых абавязкаў—унартал б. рацтва з той абавязнасьцінай, яшчэ акажына, якія тав глыбока сьдзяць у быт сьпія і сьпіянаючы.

— Комсамолець—выхадаец з сьпія гандляра, папа і іншай „братні“, павінен (калі ён гэтага не зрабіў да паступленьня ў Камсамол) перываць усьлед сьпіяны. Задачы перавыхаваньня тут не можа быць.

Дужку тав. Гаравога аб ітку пра „Чырвоная Зьмена“ парадзі бацькоў комсамольцаў і падтрымліваю.

ЯННА.

АД РЕДАКЦЫІ. Зьяўляючыся артыкулы т. т. Гаравога і Янкі і выказваючы сваёй думкі па ім, редакцыя адчыню па гэтым пытаньні на старонках газэты дыскусію. Просьба да ўсіх комсамольцаў прысьлаць матэрыялы з сваімі думкамі прапановамі.

Нема назвы гэтым падэям,
вызначэння гэтым адносінам.
Чырвонаямем

Кривое люстра

П'ятирічна цяганіна.

А. БАРАНЬНІКАЎ.
А. КУРЦІН.